

## 1. Valószínűségszámítás gyakorlat

Csehi Csongor Gy. (honlap: [www.cs.bme.hu/cscsgy](http://www.cs.bme.hu/cscsgy))

1. Legyen  $A, B \in \mathfrak{S}$ . Adja meg az  $A, B$ -t tartalmazó legszűkebb  $\sigma$ -algebrát!
2. a.) Bizonyítsa be, hogy minden  $A, B \in \mathfrak{S}$  esetén  $\mathbf{P}(AB) \mathbf{P}(\bar{A}\bar{B}) \leq \frac{1}{4}$ ! b.) Mutassa meg, hogy tetszőleges  $A, B, C$  eseményekre  $|\mathbf{P}(AB) - \mathbf{P}(AC)| \leq \mathbf{P}(\bar{B}C + B\bar{C})$ !
3. Bizonyítsa be, hogy minden  $A, B \in \mathfrak{S}$  esetén  $-\frac{1}{4} \leq \mathbf{P}(AB) - \mathbf{P}(A)\mathbf{P}(B) \leq \frac{1}{4}$ !
4. Bizonyítsa be, hogyha  $\mathbf{P}(A) = 0,9$  és  $\mathbf{P}(B) = 0,8$ , akkor  $\mathbf{P}(AB) \geq 0,7$ !
5. Három kockával dobunk.  $A$ : „az összeg 7”,  $B$ : „mindegyik páros”,  $C$ : „van közöttük hármas”. Számolja ki a  $\mathbf{P}(A \cdot (B + \bar{C}))$  és  $\mathbf{P}((A + C)\bar{B})$  valószínűségeket!
6. Mennyi a valószínűsége annak, hogy a lottón a kihúzott öt szám közül nagyság szerint a középső 50-nél kisebb?
7. Tekintsük az összes olyan  $n$  hosszúságú sorozatot, amelyek 0, 1, 2 számokból állnak. Határozzuk meg annak a valószínűségét, hogy egy véletlenül választott ilyen sorozat:  $A$ : 0-val kezdődik;  $B$ : pontosan  $m + 2$  db 0-át tartalmaz, melyek közül kettő a sorozat végén van;  $C$ : pontosan  $m$  db 1-est tartalmaz;  $D$ : pontosan  $m_0$  db 0-át,  $m_1$  db 1-est és  $m_2$  db 2-est tartalmaz.
8. Egy 10 cm oldalhosszúságú négyzetrácsos hálózatra leejtünk egy 3 cm átmérőjű kör alakú pénzdarabot. Mennyi a valószínűsége, hogy a pénzdarab egy négyzet csúcsát fedi le?
9. Találomra kiválasztunk egy  $P$  pontot az egységkör kerületén, majd egy  $Q$  pontot a körlapon. Mennyi a valószínűsége, hogy a  $QP$  szakasz hossza nagyobb mint 1?
10. Ha  $x$  és  $y$  két véletlenül választott 0 és 1 közé eső szám, akkor mennyi a valószínűsége, hogy  $x + y < 1$  és  $x \cdot y < 0,16$  lesz?
11. Bizonyítsa be, hogy minden  $A, B, C \in \mathfrak{S}$  esetén  $\mathbf{P}(A\Delta B) \leq \mathbf{P}(A\Delta C) + \mathbf{P}(B\Delta C)$ !
12. \* Egy  $d$  szélességű lécekből álló padlózatra ledobunk egy  $s = 2d$  hosszúságú tüt. Mennyi a valószínűsége, hogy a tüt két padlórest fog egyszerre metszeni?

## 2. Valószínűségszámítás gyakorlat

Csehi Csongor Gy. (honlap: [www.cs.bme.hu/cscsgy](http://www.cs.bme.hu/cscsgy))

- I.41 Vegyünk egy véletlen  $P = (a, b)$  pontot az egységnégyzetből. Mennyi annak a valószínűsége, hogy a  $p(x) = ax^2 - 2bx + 1$  polinomnak nincs valós gyöke?
- I.106 A 00000 és a 99999 számok között találomra kiválasztunk egyet. Mennyi a valószínűsége, hogy  $A$ : minden számjegy különböző lesz;  $B$ : minden számjegy egyforma;  $C$ : csak két számjegy egyezik meg;  $D$ : három-kettő számjegy egyezik.
- I.109 Az 52 lapos francia kártyacsomagból 4 játékosnak leosztunk 13-13 lapot. Mekkora valószínűsége lesz, hogy a.) mindenki kap ászt? b.) csak  $i$  játékos kap ászt,  $i = 1, 2, 3$ ?
- I. 120 Bizonyítsa be, hogy tetszőleges  $A, B$  eseményekre  $(\mathbf{P}(AB))^2 + (\mathbf{P}(A\bar{B}))^2 + (\mathbf{P}(\bar{A}B))^2 + (\mathbf{P}(\bar{A}\bar{B}))^2 \geq 0,25$ !
- I. 122 Egy céltábla tíz koncentrikus körből áll, a sugarak  $R_1 < R_2 < \dots < R_{10}$ .  $A_k$  azt az eseményt jelenti, hogy egy lövés az  $R_k$  sugarú körbe esik. Egyszerűsítsük az alábbi eseményeket:  $B = A_1 + A_3 + A_6$ ,  $C = A_2A_4A_6A_8$ ,  $D = (A_1 + A_3)A_6$ !
- I. 123 Tegyük fel, hogy  $A, B$   $\frac{1}{2}$  valószínűségű események. Mutassuk meg, hogy ekkor  $\mathbf{P}(AB) = \mathbf{P}(\bar{A} \cdot \bar{B})$ !
- I. 124 Bizonyítsa be, hogy tetszőleges  $A, B$  eseményekre  $\mathbf{P}(\bar{A}B + A\bar{B}) = \mathbf{P}(A) + \mathbf{P}(B) - 2\mathbf{P}(AB)$ !
- I. 134 Egy szabályos érmével  $n$ -szer dobva, mennyi a valószínűsége, hogy a.) először az  $n$ -edikre jön fej? b.) ugyanannyi fejet dobunk, mint írást? c.) pontosan két fejet dobunk? d.) legalább két fejet dobunk? e.) a fejek száma páratlan lesz?
- I. 139 Ha  $n$  egyforma ládába elhelyezünk  $n$  egyforma golyót úgy, hogy bármely ládába ugyanolyan valószínűséggel tesszük bármelyik golyót, mennyi a valószínűsége annak, hogy mindegyik ládában lesz golyó?
- I. 140 Egy 52 lapos francia kártyacsomagból 13 lapot találomra visszatevés nélkül kihúzunk. Mennyi a valószínűsége annak, hogy a.) a treff király a kihúzott lapok között lesz? b.) pontosan két treff lesz a leosztott lapok közt? c.) a treff király és a treff ász a kihúzott lapok közt van? d.) van treff a leosztott lapok között?
- I. 156 Egy egységnyi hosszú szakaszt eltörünk, majd a hosszabbik részt újból eltörjük. Mennyi a valószínűsége, hogy a keletkező három szakaszból lehet háromszöget szerkeszteni?
- I. 147 \* Az egységintervallumban véletlenszerűen kijelölve két pontot, mekkora a valószínűsége, hogy a keletkező három szakaszból háromszög szerkeszthető?

- I.118 Mennyi  $\mathbf{P}(A | \bar{B})$  ha  $\mathbf{P}(A) = 0,6$ ,  $\mathbf{P}(B) = 0,5$  és  $\mathbf{P}(A + B) = 0,8$ ?
- I.163 Az  $A$  és  $B$  események közül legalább az egyik mindig bekövetkezik. Ha  $\mathbf{P}(A|B) = 0,2$  és  $\mathbf{P}(B|A) = 0,5$ ,  $\mathbf{P}(A)$ ,  $\mathbf{P}(B) = ?$
- I.157 Számoljuk ki annak feltételes valószínűségét, hogy két kockával dobva mindkét érték páros feltéve, hogy összegük legalább tíz!
- I.166 Mennyi a valószínűsége annak, hogy a három szabályos kockadobás között van hatos, ha minden kockán különböző érték van?
- I.45 Feldobunk egy szabályos érmét, ha *fej*, egyszer, ha *írás* kétszer dobunk szabályos kockával.  $P(\text{lesz hatos}) = ?$
- I.46 Egy rekeszben 15 teniszlabda van, melyek közül 9 még használatlan. Három játékhoz kiveszünk taláalomra három labdát, majd a játék után visszarakjuk azokat a rekeszbe. (Nyilván, ha volt közöttük használatlan, az a játék során elveszti ezt a tulajdonságát.) Mennyi a valószínűsége annak, mindhárom kivételhez 1 új és 2 használt labda kerül a kezünkbe?
- I.111 Egy dobozban 10 golyó van, pirosak és kékek, mindkét színből legalább egy. Nem ismerjük a doboz tartalmát, bármely összetétel ugyanolyan valószínűségű. Kétszer húzunk a dobozból visszatevéssel, és mindkét golyó színe piros volt. Melyik összetétel a legvalószínűbb?
- I.115 Feldobunk egy szabályos kockát, majd egy szabályos érmét annyiszor, amennyit a kocka mutat. a) mennyi a valószínűsége, hogy egyszer sem dobunk fejet; b) feltéve, hogy egyszer sem dobunk fejet, mennyi a valószínűsége, hogy 6-ost dobtunk?
- I.116 Röntgenvizsgálat során 0,95 annak a valószínűsége, hogy tbc-s beteg betegségét felfedezik. Annak valószínűsége, hogy egy egészséges embert betegnek találnak 0,001. A tbc-ben szenvedők aránya a lakosságon belül 0,0001. Mennyi annak a valószínűsége, hogy az ember egészséges, ha átvilágításkor betegnek találták?
- I.176 Kilenc kartonlapra három színnel (piros, kék, zöld) felírjuk az 1, 2, 3 számjegyeket, majd a kartonokat összekeverve belerakjuk egy kalapba. Ezután -visszatevéssel (a)/ nélkül (b)- addig húzunk egyenként a kartonokat, míg piros színű számot nem kapunk. Mennyi a valószínűsége, hogy az így kihúzott kartonok között van hármas?
- I.112 \* Valaki feldob egy kockát, és ha az eredmény  $k$ , akkor  $k$  piros és  $7 - k$  fehér golyót beletesz egy úrnába. A dobás eredményét előttünk titokban tartja. Ezután 10-szer húz visszatevéssel az úrnából, és a kihúzott golyó színét mindig megmondja. Ennek alapján kell eltalálni azt, hogy a kockán hányast dobott előzőleg. Hogyan tippeljünk? Mekkora esélyünk van a találatra?

- II.42 Eloszlásfüggvény-e az  $F(x) = \exp(-e^{-x})$ ?
- II.43 Jelölje  $X$  egy szabályos kockadobás eredményét! Mi az  $Y = (X - 3)^2$  valószínűségi változó eloszlásfüggvénye!
- II.38 Az  $\alpha$  paraméter melyik értékénél lesz sűrűségfüggvény az  $f(x) = \alpha(2x - x^2)$ ,  $x \in (0, 2)$ ? Add meg az eloszlásfüggvényt!
- II.12 Milyen  $b$  értéknél lesz az  $f(x) = b\sqrt{x-2}$ ,  $x \in (2, 3)$  függvény sűrűségfüggvény?
- I.131 Milyen  $b$  értéknél lesz az  $f(x) = b\sqrt{x-2}$ ,  $x \in (3, 4)$  függvény sűrűségfüggvény? Mi az eloszlásfüggvény képlete?
- II.40 Egy  $X$  valószínűségi változó sűrűségfüggvénye  $f_X(x) = A \cos \frac{x}{2}$ , ha  $0 < x < \pi$ . a.)  $A = ?$  b.)  $F_X = ?$  c.)  $\mathbf{P}(X > \frac{\pi}{2}) = ?$
- II.4 A  $(0, 1)$  intervallumban kijelölünk három pontot véletlenszerűen. Határozzuk meg a középső pont eloszlásfüggvényét!
- II.5 Egy 32 lapos magyar kártyából kihúzott lap értéke legyen  $X$ .  $F_X = ?$   $P(7,5 < X < 10,2) = ?$
- II.55 Egy 32 lapos kártyából addig húzunk, amíg ást nem kapunk,  $X$  az eközben kihúzott hetesek száma.  $\mathbf{P}(X = 0) = ?$
- II.69 Adjuk meg a 90/5 lottón kihúzott öt szám közül a legkisebb eloszlásfüggvényének az értékét a 25 helyen.
- II.124 Egy benzinkút hetente kap üzemanyagot. A heti fogyasztás  $X$  (100 ezer literekben),  $f_X(x) = 5(1-x)^4$ , ha  $0 < x < 1$ . Mekkora legyen a tartály kapacitása, hogy annak valószínűsége, hogy a hét során kifogy a benzin, kisebb legyen 0,05-nél?
- II.47 Egy egységnyi oldalú szabályos háromszög kerületén véletlenszerűen kiválasztunk egy pontot. Jelölje  $X$  a pontnak a súlyponttól vett távolságát! Számolja ki a  $\mathbf{P}(X \geq 0,5)$  valószínűséget!
- I.130 Válasszunk ki véletlenszerűen két pontot az egységkör kerületén. Jelölje  $X$  a két pontot összekötő húr hosszát.  $F_X = ?$